

nossom kan paasthyndes, at denne Sag fremmes og ordnes, en Holdning, som gjør, at Følgerne af, at Sagen ikke ordnes paa en god og ønskelig Maade, jo maae komme over dem selv. Jeg troer ikke, at denne Optræden af Godseierne vil kunne bevæge enten Rigsdagen i det Hele eller dette Thing i Særdeleshed til at vige tilbage, men at Enhver, der ellers ifølge sin Overbeviisning kan det, vil stemme for Lovforslaget.

Schon: Jeg har kun en ganske kort Bemærkning at gjøre med Hensyn til, hvad den ærede næstsidste Taler yttrede om, at jeg havde udtalt mig derhen, at jeg nærmest vilde stemme for Lovforslaget, fordi jeg troede, at det ikke ligefrem, som det forelaa, vilde blive til Lov. Jeg skal i denne Henseende bemærke, at jeg har nøie gjenne læst Loven. Jeg er ikke Jurist, og skal derfor ikke i denne Henseende kunne sige, om der er Noget, som er tvetydigt, eller som kunde fremkalde Processer, hvad jeg imidlertid ikke troer; men med Hensyn til Lovens And og Loven i det Hele, saa vilde jeg, dersom der blev gjort mig det Spørgsmaal, om jeg vilde stemme for Loven, naar jeg troede, at Regjeringen ubetinget vilde tage imod den, som den nu er, dertil sige Ja.

Madvig: Jeg skal blot gjøre den Bemærkning, at det forekommer mig, at Landsstthinget aldrig er berettiget til at stille hvad der er discuteret i Pressen; og hvad der er discuteret paa andre Steder iftedetfor sine egne Udtalelser. Jeg skal dernæst tilføie, at jeg vilde ansee det for meget ønskeligt, om Landsstthinget vilde lade sine Forhandlinger blive aldeles uden Indflydelse af hvad man betragter som Trubler, eller af hvilkefomhelst Dyringer udenfor Salen; det troer jeg ikke vedkommer os.

Jessen: Jeg skal vedgaae, at jeg hører til dem, som meget vanskeligt vilde kunne overtale sig til, meget vanskeligt kunne bringes til at voxe at stemme for en Lov, hvorved Noget blev tvungen til at sælge sin Eiendom.

Saadan Tvang er i sit Princip høist farlig; og ved Siden deraf kan det ikke komme i Betragtning, om nogen Vedkommende skulde have forset sig eller ei. Dogaa gjør jeg mig Tanker om Muligheden af, at man, uden at gribe til saadan Tvang, og uden at retardere Livsfæsteforholdets successive Ophør, kunde ved Lovbestemmelser afhjælpe Størstedelen af de uheldige Sider, som dette Forhold nu har; og som vilde udgjøre Bevæggrunden, naar man stræber at faae det aldeles hævet. I muligte Noerthed skal jeg berøre, at hertil formeentlig vilde kunne bidrage blandt Mere, at, naar en afgaaet Fæster efterlod sig Arvinger, en af disse da blev fortrinnsvis berettiget til at erholde Fæster, og Godseieren forpligtet til at opgive ham sine Betingelser saaledes, at disse, dersom Overenskomst ikke kom istand, maatte vedstaaes som Norm for Beregningen af en Værdi — de aarlige Afgifter som Renter af en Deel af denne Værdi, og Indfæstningen som capitaliseret Livrente for den øvrige Deel — af hvilken Godseieren skulde udbetale en saadan Dvotadeel, som ved en tidligere Leilighed omhandlet, men saa til Bederlag have sin Gaard fri for Fæstetvang. Et andet Alternativ, som jeg dog ikke kunde foretrække for dette, turde bestaae i, at der, hvergang Livsfæste eftertidigt accorderedes, skulde tillige accorderes om, og altsaa i Fæstebrevet indføres, at Fæsterens Arvinger vilde ved hans Afgang til sin Tid, dersom ingen af dem succederede i Besiddelsen af Gaarden, være berettigede til at forlange denne til Auction, ialtsald med Adkomst til titomtalt Dvotadeel, hvis Udbetaling fra Godseierens Side vilde ogsaa i dette Tilfælde befrie Gaarden for Fæstetvang. Jeg skal tiltræde, hvad en æret Landsstthingsmand, som sidder ved Siden af mig (Madvig), udhævede om, at ingen Enkelt kunde ventes at være voksen at affatte et fuldstændigt og holdbart Lovforslag om saadanne Forhold ved Hjælp af egne Kræfter alene; men ved forenede Kræfter, formoder jeg, det vilde kunne udrettes. Om Nedsættelse af Udvalg til Forsøg herpaa er det ikke tilladt at stille Forslag nu, og jeg skal altsaa udsætte dette, indtil det rette Dieblif kommer.